

Αθήνα, 20-5-2026

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Αριθμός απόφασης: 2196

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α3

Ταχ. Δ/ση : Φιλαδελφείας 8 και Σάμου

Ταχ. Κώδικας : 104 40 – Αθήνα

Τηλέφωνο : 2131312349

E-mail : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις :
 - α) του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024 Α' 58), εφεξής ΚΦΔ,
 - β) του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10-03-2017 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 968/22-03-2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», όπως αναριθμήθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει,
 - γ) Της ΠΟΛ 1064/28.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε (Β' 1440),
 - δ) Την με αριθμό Α.1165/22.11.2022 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) με θέμα «Υποβολή ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4987/2022), αποκλειστικά ψηφιακά μέσω διαδικτύου από το δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε.» (ΦΕΚ Β' 6009).
2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Την υπ' αριθ. Δ.Ε.Δ.1126366ΕΞ2016/30.08.2016 (Β' 2759) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».
4. Την με ημερομηνία κατάθεσης και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της, κατοίκου κατά της κατά της από απορριπτικής απάντησης της Προϊσταμένης του ΚΕΦΟΔΕ Αττικής επί του με αρ..... αίτημα τροποποίησης της με αρ. αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2018, και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.
5. Τις απόψεις της Προϊσταμένης του ΚΕΦΟΔΕ ΑΤΤΙΚΗΣ.
6. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α3, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα, και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

-Με τη με αριθ. ειδοποίησης Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, φορολογικού έτους 2018 της Προϊσταμένης του ΚΕΦΟΔΕ Αττικής, η οποία εκδόθηκε βάσει της από 11-1-2025 και με αρ. εκπροθέσμως υποβληθείσας αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2018 που υπέβαλε η προσφεύγουσα, προσδιορίσθηκε χρεωστικό ποσό φόρου προς καταβολή ύψους **177.47€**.

Με το με αρ. αίτημά της η προσφεύγουσα αιτήθηκε την τροποποίηση της από 11-1-2025 και με αρ. υποβληθείσας αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2018 κατά το μέρος που δεν συμπεριελήφθη σε αυτή ότι έχει υπερβεί την ηλικία των 70 ετών. Το αρμόδιο ΚΕΦΟΔΕ ΑΤΤΙΚΗΣ δεν έκανε αποδεκτή το εν λόγω αίτημα λόγω παραγραφής του φορολογικού έτους 2018.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή ζητά την ακύρωση της απορριπτικής απάντησης επί του αιτήματος τροποποίησης της αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2018, καθόσον παρέλειψε εκ παραδρομής να σημειώσει την ηλικία της στον οικείο κωδικό της δήλωσης ενώ η εν λόγω δήλωση υπεβλήθη εκπρόθεσμα στις 11-11-2025 και το αίτημα τροποποίησης στις 7-1-2026, συνεπώς δεν τίθεται θέμα παραγραφής.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του **αρθ. 36 του ΚΦΔ (ν. 4174/2013)**. όπως ισχύουν για το υπό κρίση έτος, ορίζεται ότι:

«1. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να προβεί σε έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης. Στις περιπτώσεις που για κάποια φορολογία προβλέπεται η υποβολή περισσότερων δηλώσεων, η έκδοση της πράξης του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να γίνει εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής της τελευταίας δήλωσης.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 23 του ν. 5104/2024 (αρθ. 19 ν. 4174/2013)** ισχύουν τα εξής:

«Άρθρο 23 Υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης

1. Αν ο φορολογούμενος διαπιστώσει, ότι η φορολογική δήλωση που υπέβαλε στη Φορολογική Διοίκηση περιέχει λάθος ή παράλειψη, υποχρεούται να υποβάλει τροποποιητική φορολογική δήλωση.

2. Αν ο φορολογούμενος υποβάλει τροποποιητική φορολογική δήλωση εντός της προθεσμίας υποβολής της αρχικής φορολογικής δήλωσης, τότε και η τροποποιητική φορολογική δήλωση επέχει θέση αρχικής δήλωσης και θεωρείται ότι και οι δύο, αρχική και τροποποιητική έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα.

3. α) Τροποποιητική φορολογική δήλωση υποβάλλεται οποτεδήποτε μέχρι την κοινοποίηση του προσωρινού προσδιορισμού του φόρου από τη Φορολογική Διοίκηση ή μέχρι την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έλεγχο της αρχικής δήλωσης....»

Επειδή σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 15 ν.4172/2013:

« 6. α) Ως δαπάνες με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής για τους σκοπούς του παρόντος Κώδικα, θεωρούνται δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., οι οποίες καταβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, όπως, ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, κάρτες και μέσα πληρωμής με κάρτες, πληρωμή μέσω

λογαριασμού πληρωμών Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 4537/2018 και χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού.

β) Το απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής για κάθε φορολογικό έτος ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία - συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα και μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ δαπανών. Στον υπολογισμό του πραγματικού εισοδήματος δεν περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α και το ποσό της διατροφής που δίδεται στον/στην διαζευγμένο/-η σύζυγο ή σε μέρος συμφώνου συμβίωσης ή/και εξαρτώμενο τέκνο, εφόσον καταβάλλεται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

Ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παραγράφου 1 προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενης με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%).

[..]γ) Η προηγούμενη περίπτωση β' δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) Φορολογούμενοι που έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας τους.»

Επειδή σύμφωνα με τις «Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων φορολογικού έτους 2018» της ΑΑΔΕ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΠΙΝΑΚΑ 2: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στον Πίνακα αυτό είναι συγκεντρωμένες κάποιες πληροφορίες, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη σωστή εκκαθάριση της δήλωσης και το σωστό υπολογισμό του φόρου εισοδήματος.

Κωδικοί 023-024

Συμπληρώνονται από τους φορολογούμενους που εξαιρούνται από την προσκόμιση αποδείξεων για τη διατήρηση της μείωσης φόρου του άρθρου 16 του ν.4172/2013 και συνεπώς έχουν τη μείωση φόρου, ακόμη κι αν δεν έχουν συγκεντρώσει αποδείξεις για δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών.

.Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του **αρθ. 74 του ΚΦΔ** ορίζεται ότι: «1. Άμεσος προσδιορισμός φόρου ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί, κατά περίπτωση, με τη διαδικασία του παρόντος, για έναν από τους εξής λόγους:

α) για πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης.

β) για αριθμητικό ή υπολογιστικό λάθος.

2. Για την ακύρωση ή τροποποίηση υποβάλλεται αίτηση του φορολογούμενου μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών από την κοινοποίηση της πράξης ή, σε περίπτωση άμεσου προσδιορισμού του φόρου, από την υποβολή της δήλωσης. Αν η έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης οφείλεται σε επιγενόμενο λόγο, που γεννήθηκε μέσα στο τελευταίο τρίμηνο της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, η αίτηση δύναται να υποβληθεί μέσα σε (3) μήνες από τη γένεση του λόγου αυτού. Η σχετική πράξη ακύρωσης ή τροποποίησης εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

3. Άμεσος προσδιορισμός ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί για τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 1, εντός των προθεσμιών της παρ. 2, και χωρίς την αίτηση που προβλέπεται σε αυτήν. Επιπλέον, ποσά που οφείλονται από τον φορολογούμενο με βάση την πράξη τροποποίησης της παρούσας, καταβάλλονται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης αυτής στον φορολογούμενο.»

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του αρθ. 84 του ΚΦΔ ορίζεται: «5. Η αίτηση ακύρωσης ή τροποποίησης της παρ. 2 του άρθρου 74 υποβάλλεται και η ακύρωση ή τροποποίηση χωρίς αίτηση της παρ. 3 του άρθρου 74 εκδίδεται σε σχέση με πράξεις άμεσου προσδιορισμού ή πράξεις διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξεις επιβολής προστίμου που εκδίδονται από την 1η Δεκεμβρίου 2014 και μετά.»

Επειδή σύμφωνα με την Ε.2081/30-12-2024 Εγκύκλιο με θέμα «Κοινοποίηση α) Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) με πλαγιότιτλους και β) επικαιροποιημένων παραρτημάτων με τις αποφάσεις και εγκυκλίους που έχουν εκδοθεί ανά άρθρο του ΚΦΔ», αναφέρεται:

Άρθρο 74 Ακύρωση ή τροποποίηση άμεσου προσδιορισμού φόρου, πράξης προσδιορισμού φόρου και πράξης επιβολής προστίμου

1..2 Για την ακύρωση ή τροποποίηση υποβάλλεται αίτηση του φορολογούμενου μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών από την κοινοποίηση της πράξης[..]

Επειδή, στην Α. 1182/2024 του Διοικητή της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι:

«Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

1. Άμεσος προσδιορισμός φόρου ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου που εκδίδεται από την 01.12.2014 και μετά, δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί με πράξη της αρμόδιας υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1065199 ΕΞ2022/20.07.2022 (Β' 3886) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., κατόπιν αίτησης του φορολογούμενου ή και χωρίς αίτηση, αποκλειστικά εφόσον διαπιστώνεται πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης ή αριθμητικό ή υπολογιστικό λάθος.

2. α. Η πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης απαιτείται να προκύπτει αμέσως από έγγραφα ή άλλα στοιχεία που είτε προσκομίζει ο φορολογούμενος είτε έχει στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση, χωρίς να απαιτούνται ελεγκτικές επαληθεύσεις. Επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση επιγενόμενου (οψιγενούς) λόγου ακύρωσης ή τροποποίησης, ήτοι λόγου που προέκυψε σε μεταγενέστερο του προσδιορισμού του φόρου ή του προστίμου χρόνο. Η παραγραφή, ως ουσιαστικό στοιχείο της φορολογικής ενοχής, δεν συνιστά λόγο πρόδηλης έλλειψης φορολογικής υποχρέωσης κατά την έννοια του άρθρου 74 ΚΦΔ. Η πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης μπορεί να προκύπτει από τη μεταγενέστερη μεταβολή του νομικού πλαισίου που εφαρμόζεται αναδρομικά στην εξεταζόμενη περίπτωση, γεγονός το οποίο ήταν αντικειμενικά αδύνατο να ληφθεί υπόψη κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης ή άμεσου προσδιορισμού φόρου.

β. Αριθμητικό λάθος θεωρείται η εσφαλμένη αναγραφή αριθμού ή ποσού και υπολογιστικό λάθος θεωρείται το σφάλμα κατά τη διενέργεια μαθηματικού υπολογισμού ή κατά την εκτέλεση αριθμητικής πράξης. Δεν εμπίπτει στην έννοια του αριθμητικού ή υπολογιστικού λάθους η εσφαλμένη επιβολή φόρου ή απαλλαγή από τον φόρο ή η κακή εφαρμογή του νόμου. ...»

Επειδή στην υπό κρίση περίπτωση, η από 21-11-2025 και με αρ. ειδοπ. Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, φορολογικού έτους 2018 από την οποία προέκυψε ποσό φόρου προς καταβολή ύψους 177,47€, εκδόθηκε συνεπεία της με αρ. δηλ. αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2018 που υπέβαλε η προσφεύγουσα εκπροθέσμως στις 11-11-2025.

Επειδή ακολούθως, στις υπεβλήθη από την προσφεύγουσα, το με αρ. αίτημα με το οποίο αιτήθηκε την τροποποίηση της από 11-1-2025 και με αρ. υποβληθείσας αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2018 κατά το μέρος που εκ παραδρομής δεν συμπεριελήφθη σε αυτή ότι έχει υπερβεί την ηλικία των 70 ετών (με σχετική διαγράμμιση του οικείου κωδ, 023 του Πίν. 2 του δήλωσης Ε1), με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί με προσαύξηση φόρου αποδείξεων ύψους 177,47€.

Επειδή η αρμόδια φορολογική αρχή με την από 19-1-2026 απάντησή της δεν έκανε αποδεκτό τον εν λόγω αίτημα τροποποίησης της δήλωσης Ε1 φορολογικού έτους 2018 λόγω παραγραφής.

Επειδή όπως προκύπτει από το Υποσύστημα Μητρώου του ΟΠΣ TAXISNET, η προσφεύγουσα εμφανίζεται γεννηθείσα στις 6-10-1947, ήτοι κατά το έτος 2018 είχε ήδη συμπληρώσει το 70^ο έτος της ηλικίας της ενώ στην από 11-11-2025 υποβληθείσα αρχική δήλωση του οικείου φορολογικού έτους 2018 δεν είχε συμπληρώσει τον κωδ, 023 του Πίν. 2 του δήλωσης Ε1 αναφορικά με την απαλλαγή από την υποχρέωση προσκόμισης αποδείξεων με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

Επειδή εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι στην υπό κρίση περίπτωση τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του αρθ. 74 του ΚΦΔ λόγω εκ παραδρομής σφάλματος κατά τη συμπλήρωση της οικείας δήλωσης φορολογικού έτους και συνεπώς, δεδομένου ότι το εν λόγω αίτημα υπεβλήθη εντός τριών ετών από την έκδοση και κοινοποίηση της από 21-11-2025 και με αρ. ειδοπ. Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, φορολογικού έτους 2018 κατά τα οριζόμενα στην παρ, 2 του αρθ. 74 του ΚΦΔ, αυτό τυγχάνει βάσιμο και αποδεκτό. Συνεπώς ενόψει των ανωτέρω,

Αποφασίζουμε

Την **αποδοχή** της με ημερομηνία υποβολής και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της, την **ακύρωση** της απορριπτικής απάντησης της Προϊσταμένης του ΚΕΦΟΔΕ Αττικής με τη διενέργεια νέας εκκαθάρισης της με αρ. αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2018, σύμφωνα με το ανωτέρω σκεπτικό.

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία, στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο
Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης

Με εντολή του Προϊσταμένου της
Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών¹
Η Προϊσταμένη του Τμήματος Α3
Επανεξέτασης

Σημείωση : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.